

Hlasová výchova

Tenor a jeho druhy

Kateřina Alexandra Šťastná, Brno, jaro 2021

Tenor

Na následujících snímcích bych vás ráda seznámila s dalšími pojmy souvisejícími s dělením tenorových hlasů podle jejich vlastností a charakteru. Terminologie zde uvedená vznikla původně především v souvislosti s italským repertoárem, lze ji však v širším kontextu vztáhnout i na operní role mimo tuto oblast. V závěru pro lepší objasnění pojmu *tenore robusto* uvádím pojem užívaný v německé terminologii související s hlasovými obory - *Heldentenor*. Znovu podotýkám, že dělení se u jednotlivých autorů liší a že některé role tak mohou být řazeny současně k různým oborům.

Tenorové hlasy

- tenore lirico
- tenore di grazia
- tenorino
- tenore altino
- tenore leggero
- tenore robusto
- lirico spinto

Tenore lirico

- ténor lyrique, lirischer Tenor
- lyrický tenor
- tenorové hlasy lehčího druhu zaměřující se především na krásně tvořený tón, vyrovnanost hlasu a klenutí melodie
- Mozart: Ferrando, Don Ottavio
- Rossini: Almaviva, Lindoro, Don Ramiro

Tenore di grazia

- druh lehčího italského lyrického tenoru
- jasnější tónbr
- souvisí s kvalitou hlasu i stylem zpěvu
- legato a květnatý zpěv
- Rossini, Donizetti
- u Verdiho vévoda Rigoletto; Alfredo (La traviata); Fenton (Falstaff)
- ve franc. repertoáru Bizet (Les pecheurs de perles); Tomas (Mignon)
- u Mozarta Tamino, Ferrando, Don Ottavio
- objevuje se též v operním repertoáru 18. století

Tenorino

- tenor lehkého charakteru
- menší hlas

Tenore altino

- velmi vysoký tenorový hlas
- často schopen jít do vysoké polohy bez výraznějšího využití falzetu
- využití falzetu je však možné
- Rimskij-Korsakov: Zlatý kohoutek - astrolog

Tenore robusto

- průrazný, zvučný, robustní tenor
- protipól tenore leggero
- italský protějšek německého hrdinského tenoru (Heldentenor)
- Verdi: Manrico (*Il trovatore*); Radames (*Aida*)

Heldentenor

- hrdinský tenor
- silný, průrazný, dramatický tenor
- tenorové role objevující se ve franc. repertoáru od 40. let 19. stol.
  - Meyerbeer Robert le diable; Berlioz Benvenuto Cellini
- dramatický tenor ve Wagnerových operách
- Tannhäuser, Siegmund, Tristan, Siegfried

Lirico spinto

- dramatičtější charakter než lyrický tenor
- Verdi: Ernani, Don Alvaro (La forza del destino)
- Puccini: Dick Johnson (La fanciulla del West)

Contratenor

- vysoký tenor zpívající v altové, někdy mezzosopránové poloze
- výrazné využití falzetu
- Alfred Deller, Jochen Kowalski, Andreas Scholl, Philippe Jarrousky
- oblast tzv. staré hudby
- též role původně kastrátské
- nový pro ně vytvořený repertoár (např. B. Britten, P. Glass)